

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	
Исходящ №	дата 201 г.
Входящ № <u>841</u>	дата <u>24.09.2016</u>
София 1113, бул. Шипченски проход № 52, бл. 17 тел.: 02/ 979 29 98 ; факс: 02/ 870 21 91	

СТАНОВИЩЕ

на проф. дин Диляна Ботева-Боянова (Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“) за кандидатурата на гл.ас. д-р Страхил Валентинов Панайотов за академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „Документалистика, архивистика, палеография, вкл. историография и изворознание“ за нуждите на секция „Помощни исторически науки и информатика“ на Института за исторически изследвания – БАН

На конкурса, обявен в ДВ бр. 53/09.06.2026, се е явил само един кандидат — колегата гл.ас. д-р Страхил Валентинов Панайотов, който от 28.02.2022 г. е на основен трудов договор като главен асистент в Института за исторически изследвания – БАН.

От 2014 г. Страхил Панайотов притежава образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 2.2. История и археология с дисертационен труд на тема „Таблички с дръжка (амулетни таблички) от Двуречието“, публикувана като монография в разширен вариант от издателство ДиоМира (София) през 2016 г. със заглавие „Таблички с дръжка (амулетни таблички) от Месопотамия – II-I хил. пр. Хр.“. В документацията за конкурса д-р Панайотов е приложил и пдф на магистърската си теза „Die Lampe am Krankenbett“. Untersuchungen zu altorientalischen Gebeten an den Lichtgott Nuska“, защитена през 2009 г. в Хайделбергския университет и качена през 2016 г. в новосъздадената в тази година онлайн-платформата The Cuneiform Digital Library Initiative (CDLI) на Калифорнийския университет в Лос Анжелес (UCLA). За съжаление, посоченият в съответния пдф линк към публикацията на това изследване в платформата CDLI не води до визуализиране на текста, нито дори поне до неговото заглавие. Търсачката на Google го откри на друг адрес: <https://cdli.earth/articles/cdlp/4.0>. Допускам, че неуспешното ми търсене следвайки посочения в пдф-а линк се дължи на моето неумение да се ориентирам в конкретната специализирана платформа, чиито създатели са заявили амбициозната цел да публикуват текстове и изображения на около 500°000 известни клинописни таблички, създадени във внушителния период от ок. 3350 г.пр.Хр. до края на пред-Християнската епоха. Редно е все пак, при подаване на документите по конкурса, кандидатът да актуализира съответните данни за своите публикации, за да бъдат задължителните справки резултатни. Всъщност, конкретното заглавие изглежда не би

трябвало да присъства в документацията за конкурса, тъй като е текст, създаден преди защитата на докторската дисертация през 2014 г., като с това уточнение в никакъв случай не подценявам сериозния научен принос на Панайотов още с неговата магистърска теза.

В настоящия конкурс, кандидатът е представил пет студии на английски език, четири от които публикувани в периода 2017-2020 г. в едни от най-авторитетните световни издателства (De Gruyter, Brill и The Pennsylvania State University Press), като едната публикувана в Brill е в съавторство с Henry Stadhouders (от Утрехт). Петата е от 2025 г. и е публикувана в издание на Centre for Advanced Study Sofia (CAS). Библиографското и съдържателно представяне на петте студии в документ „12. Резюмета на рецензираните публикации“ е коректно и дава ясна представа, макар и в съвсем кратък формат, на български и английски език за конкретните научни приноси и съответните анализирани текстове. За съжаление, за студията в съавторство, която е посветена на клинописната табличка от жанра „влизване в двореца“, съхранявана в Истанбулския археологически музей, няма ясна индикация каква / коя част е дело на конкретно на Панайотов (с изключение на прерисовката на паметника), което не позволява адекватното ѝ включване в оценяването на кандидата. От друга страна, четирите самостоятелни студии са не само със сериозни научни достойнства със световно признание, но и със значителен обем; съответно като съвакупност те имат стойността на убедителен хабилитационен труд.

За рецензиране в конкурса са представени и седем статии, от които само една е на български език и е в съавторство с Десислава Костадинова (2025). Останалите шест (пет на английски език и една на немски) са публикувани, подобно и на студиите, в едни от най-авторитетните в света специализирани списания и сборници; те стават част от световната (повторението тук е неизбежно!) научна историография в периода 2018–2024. Тук бих искала изрично да открия статията-рецензия на Страхил Панайотов в *Journal of the American Oriental Society* 138.3 (с. 567-573) за публикуваната през 2014 г. книга на JoAnn Scurlock, „*Sourcebook for Ancient Mesopotamian Medicine*“, (Atlanta, Georgia) с обем над 750 страници. Позволявам си да я открия, защото в тази рецензия много релефно е доказана високата експертиза на българския изследовател на древна Месопотамия в конкретната научна област, а фактът че *Journal of the American Oriental Society* дава платформа за тази рецензия дори не се нуждае от допълнителен коментар. В списъка със седемте статии, участващи в конкурса, откривам един неприятен библиографски пропуск:

при цитирането на статията публикувана на български език в съавторство с Д. Костадинова никъде (нито в списъка с публикациите, нито в документ 12 с резюметата на изследванията на кандидата) не е посочено изданието, където тя е публикувана, а само линк към платформата CEEOL (Central and East European Online Library). Обръщам внимание на този факт, тъй като статията „Асирийско родознание по бреговете на Тигър“ е публикувана през 2025 г. в *Известия на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките*, т.е. в издание на институцията, в която кандидатът е на основен трудов договор още от 01.01.2019 г. С изключение на този пропуск, включените в документацията по конкурса резюмета на тези седем статии много синтезирано но напълно коректно представят съдържанието и приносите на всяко едно от изследванията.

Като хабилизационен труд в конкурса е посочена книгата на Mark Geller и Strahil Panayotov „*Mesopotamian Eye Disease Texts: The Nineveh Treatise*“, издадена през 2020 г. като част 10 от поредицата *Die babylonisch-assyrische Medizin in Texten und Untersuchungen* (Berlin – Boston: De Gruyter, <https://doi.org/10.1515/97831501506550>). Въпреки че тази книга вече се е утвърдила като референтно издание в областта на месопотамската медицина и клинописната епиграфика, аз лично се колебая дали тя може да бъде рецензирана като хабилизационен труд поради липсата на ясно разграничение каква / коя част е персонално дело на кандидата (с изключение – разбира се – на първото въведение, с. 1-16, докато второто въведение е с автор Марк Гелер, с. 17-44). За всичките останали над 400 страници двамата автори изрично уточняват, че са общо дело, тъй като “Neither author would have been able to produce this edition of IGI working alone” (с. xii), обяснявайки подробно на предходната страница xi как дейността им в рамките на изследването е взаимнодопълваща се на всяка стъпка и етап от работата. Искам изрично да подчертая, че колебанието ми да приема тази книга като хабилизационен труд на колегата Панайотов в никакъв случай не трябва да се приема като омаловажаване на това огромно постижение на българския изследовател, постижение, което без преувеличение е със световно измерение.

От приложените от кандидата документи е видно, че той има сериозна реализация в мащабни международни проекти, а професионалната му биография включва работни позиции в едни от най-авторитетните научни институции в света като Британския музей, Свободния университет в Берлин, университета в Хайделберг. Полученото признание на такова високо международно ниво в научна област без разпознаваеми традиции в

България е наистина сериозно лично професионално постижение на колегата Панайотов, което трябва задължително да се отчете не само в рамките на настоящия конкурс.

Извън конкурсната документация е останала книгата „Петър Матеев. Автобиография, спомени, дейност“ (Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2017 г., с. 326). Нейните съставители – Алека Стрезова и Страхил Панайотов – успяват да извадят от забрава впечатляващата личност на Петър Матеев и неговите житейски превратности през XIX в., които не само го издигат като първия български изследовател на древна Месопотамия, но също така биха са превърнали във вълнуваща филмова продукция за голям екран.

Процедурните изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото прилагане са спазени. Гл.ас. д-р Страхил Валентинов Панайотов отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност, за която се явява на конкурса. Този факт, както и всички посочени по-горе негови научни постижения със световно признание ми дават основание **убедено да препоръчам на научното жури да гласува ПОЛОЖИТЕЛНО** гл.ас. д-р Страхил Валентинов Панайотов да бъде назначен на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „Документалистика, архивистика, палеография, вкл. историография и изворознание“ в секция „Помощни исторически науки и информатика“ на Института за исторически изследвания – БАН.

София, 23.09.2026

подпис:

проф. дин Д. Ботева-Боянова